

Rodzina w nauczaniu Jana Pawła II

Tradycyjny model rodziny to rodzina patriarchalna, w której władzę sprawował mężczyzna, tzw. głowa rodziny. Obecnie coraz częściej pojawia się *model rodziny egalitarnej*. Rodzina egalitarna jest na ogół rodziną małą. Tworzą ją rodzice i dzieci. Tradycyjna polska rodzina to model 2 plus 2 — dwoje rodziców i dwójka dzieci.

Jeszcze 2002 r. Narodowy Spis Powszechny pokazał, że w Polsce najwięcej ludzi żyje w małżeństwie. Polska rodzina jest w większości przypadków *rodziną tradycyjną*, w której istotną rolę odgrywają dziadkowie — jako ci, którzy wspierają rodzinę zarówno swoim czasem, jak i niejednokrotnie finansami. Dzisiaj po 10 latach sytuacja dramatycznie się zmienia.

Dziecko we współczesnej polskiej rodzinie nadal stanowi wartość samą w sobie. Badania przeprowadzone wśród rodzin wielkomiejskich pokazały, że preferują one wartości rodzinne (67%), a dziecko traktowane jest jako największa wartość w małżeństwie, choć wśród pokolenia młodszego przeważają postawy bardziej ambiwalentne. Statystyczna Polka rodzi dziecko, gdy ma 29 lat.

Dziecko planowane jest w momencie, gdy rodzina posiada już odpowiedni status materialny. GUS podaje, że ubyło w Polsce ok. 250 tys. Obywateli. Tak naprawdę ze względu na prognozy demograficzne pożądaną liczbą dzieci w polskiej rodzinie jest ponad dwoje dzieci — takich jednak rodzin jest w Polsce niewiele, zaledwie 17 procent.

W XXI wieku wykształcone kobiety pragną wykorzystywać swoją wiedzę w pracy zawodowej. Interesuje je podnoszenie standardów życia, a nie rola matki-Polki, zwłaszcza, że w Polsce obowiązuje polityka antyrodzinna.

Z raportu „**Przemiany rodziny w Europie**”, przygotowanego przez Instytut Polityki Rodzinnej UE, wynika, że spośród wszystkich krajów Unii Polska ponosi najmniejsze roczne wydatki na rodzinę. Jest to mniej niż 1% PKB, czego skutków najbardziej doświadczają rodziny żyjące według modelu tradycyjnego.

Liczą się zyski ekonomiczne. Na początku XXI wieku notuje się wzrost tendencji, które do tej pory były marginesem życia rodzinnego: **konkubinaty, kohabitacje, rodziny zrekonstruowane**, których podstawą na ogół jest **rozwód**.

Do masowych zjawisk socjologicznych współczesnej rodziny należy zaliczyć także **wzrost liczby dzieci pozamałżeńskich, zjawisko życia w samotności, świadomą bezdzietność**. Większość tych zjawisk miała miejsce w poprzednich epokach, ale nasze stulecie przyniosło społeczną akceptację form życia uznawanych dotąd za patologię i margines społeczny.

Zjawisku dezintegracji rodziny sprzyja również *emigracja zarobkowa*, która szczególnie nasiliła się po 2004 r. — w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej i dopuszczeniem Polaków do europejskich rynków pracy.

Rodzina — najmniejsza jednostka społeczna — w XXI wieku przestaje być zwarta. Ma to znaczący wpływ na rozwój emocjonalny dzieci, które wychowują się w rozbitym środowisku rodzinnym. Czym cechują się nowoczesne formy życia rodzinnego?

Konkubinat Polscy konkubenci to w większości osoby biedne i słabo wykształcone. Aż 75% ukończyło jedynie szkoły podstawowe i zawodowe. Tylko jedna dziesiąta takich par pozostaje w takim związku długo.

Kohabitacja Jest związkiem luźnym, niepowodującym zobowiązań prawnych. Kohabitacja jest zjawiskiem, które zyskuje na popularności od lat 70. XX wieku, ale ostatnie lata to okres rozwoju takich związków na masową skalę.

W 20012 r. było w Polsce kilkaset tysięcy. związków kohabitujących.

W latach 60. ubiegłego wieku 41% wdowców brało powtórny ślub, pod koniec lat 90. — już 57% mężczyzn i 51% kobiet. W związku z dużą liczbą rozwodową, która wykazuje w Polsce tendencję rosnącą, pojawia się *pojęcie wielorodziny*. Powiększa się w Polsce liczba kobiet mających kolejne dzieci z różnymi partnerami.

Trzeba zwrócić uwagę na fakt, że powstają *rodziny zrekonstruowane* Coraz częściej u podstaw rodziny zrekonstruowanej będą osoby *po rozwodzie*. W Unii Europejskiej rozpada się 30% związków. W USA 74% rozwiedzionych kobiet i 60% mężczyzn żałuje, że doszło do rozwodu.

W Polsce najwięcej rozwodników jest wśród młodych ludzi, w wieku od 20 do 24 lat. W 75% pozew o rozwód wnoszą kobiety.

Nowym zjawiskiem jest to, że są to nierzadko kobiety w średnim wieku i z 20 latami małżeńskiego stażu.

Zjawisko to związane jest ze zmianą statusu kobiet, które dziś są świetnie wykształcone, pracują i są niezależne od mężczyzn. Prawnicy nazywają takie **rozwoły feministycznymi**.

Wzrostowi liczby rozwodów sprzyja m.in. Emigracja zarobkowa.

Na 600 tys. związków, które rozłączyła konieczność wyjazdu jednego z partnerów za granicę, szansę na przetrwanie ma tylko co trzeci.

Związki „korespondencyjne”, z tego tylko co trzeci związek ma szansę na przetrwanie.

Obok osób rozwiedzionych rośnie też liczba *dzieci pozamatżeńskich*. Samotne matki stanowią około 15% polskich rodzin. Badania pokazują, że 60% Polaków akceptuje pary żyjące bez ślubu, a 20% deklaruje, że nie chce zmieniać stanu cywilnego. Rodziny niepełne stanowiły 15% wszystkich rodzin

Wynika stąd wniosek, że u progu XXI wieku *co dziewiąte dziecko w Polsce wychowuje samotna matka*.

Pojawiają się też modele życia, w których nie ma miejsca dla dzieci.

Należą do nich: świadomy wybór życia w samotności (*zjawisko singli*) oraz *świadoma bezdzietność*. Osoby zaliczane do pierwszej grupy nie opuszczają swojej rodziny nuklearnej z lęku przed samotnością i z powodu konformizmu. Osoby wybierające świadomą bezdzietność przedkładają samorealizację zawodową nad rodzicielstwo.

Dom rodzinny Jana XXIII i Jana Pawła II

Encykliki *Familiaris consortio* 1981 roku, *Ewangelium Vitae* 1995 roku

Obowiązki rodziców

Co na to Pismo św. IV przykazanie Boże

a/ troska o życie, przyjąć każde dziecko

b/ wychowanie

c/ upomnienie

d/ modlitwa

Rodzina chrześcijańska pozostaje wspólnotą, nadzieją i szansą dla ludzkiej kultury, najskuteczniejszym narzędziem humanizacji społeczeństw. Stąd Jan Paweł II wzywa każdą władzę do popierania etosu rodziny. Rodzina posiada swoje korzenie w planie samego Boga, który związał z nią specjalne powołanie. Rodzina jest komunią osób pozostaje niezastąpionym miejscem dla genealogii i pełnego rozwoju każdej osoby ludzkiej.

Rodzina domowym Kościołem. Ecclesia to wspólnota.

Stół

Stół nieodzowny element świętowania Radość domaga się uczty. Stół jednoczy i ułatwia kontakt osobowy między ludźmi. Rozmowa nacechowana miłością i życzliwością stanowi nieodzowny element spotkania. Dobremu spotkaniu i porozumieniu sprzyja odpowiedni nastrój, a nawet odpowiedni strój uczestników uroczystości. Jednym z niebezpieczeństw jest nadmierne koncentrowanie się na zewnętrznym przygotowaniu uroczystości np. strój dziecka do I Komunii świętej, kosztowny prezent, czy wystawne przyjęcie. Poważnym zagrożeniem jest także nadmierne nadużywanie alkoholu. Rodzinne sprzeczki burzą jedność stołu.

Świętowanie niedzieli

Niedziela, jak wszystkie dni świąteczne jest dniem niezwykle ważnym dla chrześcijańskiej rodziny. Centrum tego dnia powinna być eucharystia. Dla chrześcijanina sprawą życia i śmierci jest Komunia św. Dostęp do ołtarza i komunii św. staje się sprawą tak ważną, że gotów jest zrezygnować ze wszystkiego byle tego prawa nie stracić.

Życie modlitewne w rodzinie

Jest rzeczą niezwykle ważną, aby dzieci widziały modlących się rodziców /mały Karol Wojtyła i klęczący ojciec, mały Angelo codziennie z ojcem na Mszę św./. Także rodzice powinni widzieć zachowanie dzieci przy pacierzu, słyszeć ich słowa modlitwy, zachowanie w kościele. Najlepiej byłoby gdyby rodzina wspólnie odmawiała poranny i wieczorny pacierz. Przypominanie dzieciom o modlitwie.

Kalendarz świąt rodzinnych

Dobrze jest wprowadzić kalendarz uroczystości domowych, w którym znajduje się dzień poznania się rodziców, ich rocznica ślubu, urodzin dzieci, rocznica chrztu, I komunii, bierzmowanie, święta patronów – imieniny, daty śmierci najbliższych.

Takim uroczystością sprzyja także kalendarz liturgiczny, Boże Narodzenie, Wielkanoc, Zesłanie Ducha św, Boże Ciało.

Pielęgnować należy także zwyczaje, którymi zawładnęła komercja, św. Mikołaj, św. Walenty.

Udział w życiu parafii

rodzinne Roraty, droga krzyżowa, gorzkie żale, rekolekcje.. Pasterka, nawiedzenie grobu Pana Jezusa, święcone na Wielkanoc, udział w nabożeństwie majowym, październik różaniec, I piątki miesiąca, wspólna pielgrzymka do sanktuarium.

Obecność w chwilach trudnych, chorobach dziadków, namaszczenie chorych, śmierć, pogrzeb, wypominki, Msza za zmarłych.

DOBROĆ I MIŁOŚĆ !!!